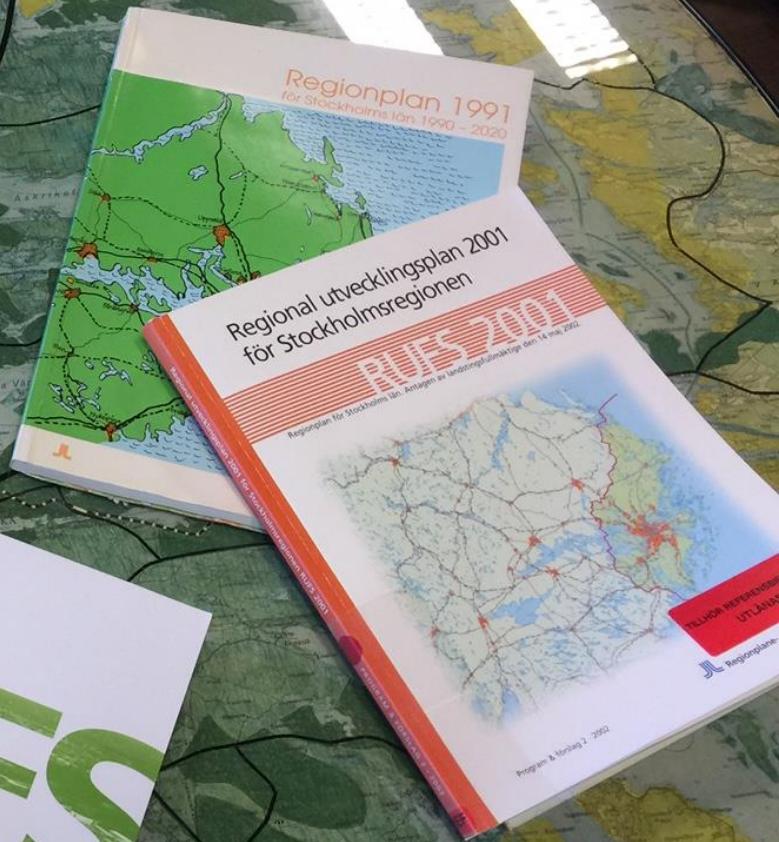
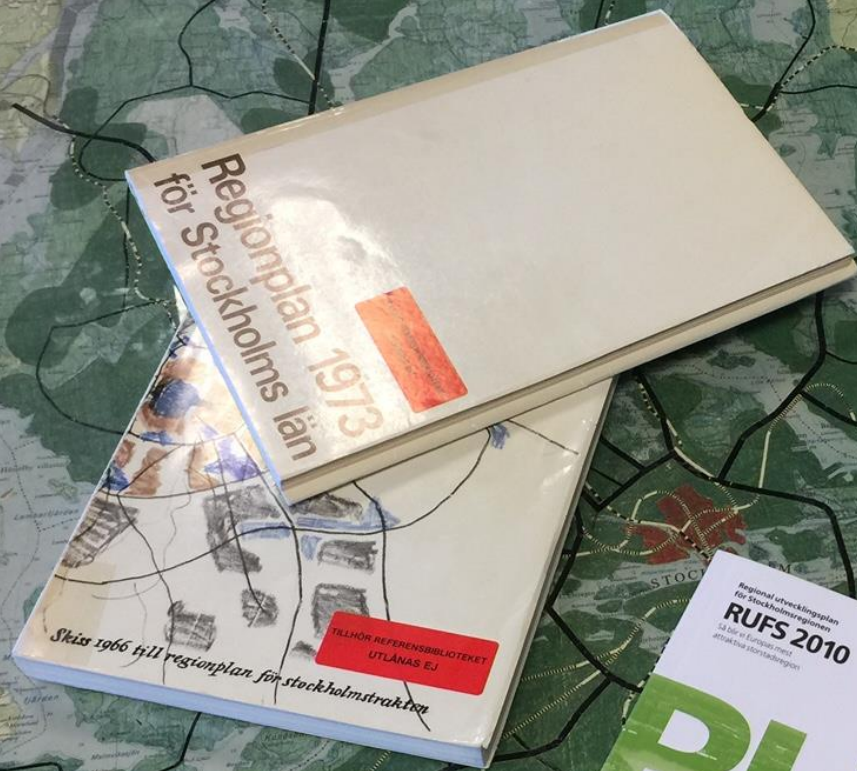

Stärkt Hållbarhet och resiliens

Reglabs Årsmöte 10-11 februari 2016

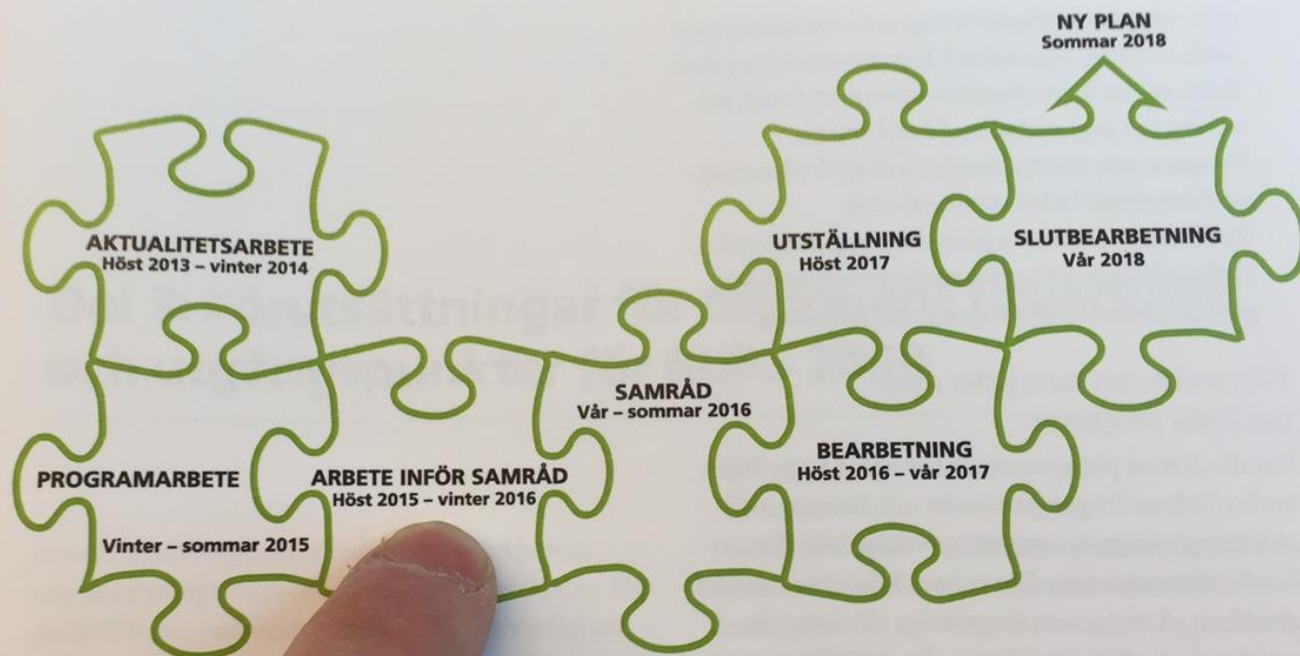

Roland
Engkvist

Stärkt hållbarhet i Europas mest attraktiva storstadsregion

Program för ny regional utvecklingsplan
för Stockholmsregionen, RUF 2050

 Stockholms läns landsting

konsekvens... miljölagstiftningen
behöver v... miljökonsekvens-
beskriv... utgöra en integrerad
... ensbeskrivningen.

... analyser som genomförs är

Antagande och genomförande

Efter remiss av utställningsförslaget genomförs en slutbearbetning innan planen formellt antas. Utifrån ambitionen att få till stånd en mer genomförandeinriktad plan är det angeläget att initiativ till genomförande av prioriterade åtgärder tas

Förstärkt - kort till medel

1838

Utmaning 1: Att möjliggöra befolkningstillväxt och samtidigt förbättra regionens miljö och invånarnas hälsa

Utmaningen är fortsatt **högaktuell** och har **förstärkts** i det korta till medellånga perspektivet. Urbaniseringen har många positiva sidor, inte minst när det gäller resurseffektivitet, men innebär också en omfattande lokal miljöpåverkan. Undanträngning av naturmiljö, trängsel och koncentration av utsläpp ger upphov till tydliga målkonflikter relaterade till befolkningstillväxten.

Förstärkt

Utmaning 2: Att vara en liten storstadsregion och samtidigt internationellt ledande

Utmaningen har **förstärkts**, bland annat till följd av utvecklingen globalt mot fler starka storstadsregioner och ekonomisk koncentration inom EU i kölvattnet av finanskrisen. Att Stockholmsregionen är attraktiv att leva och verka i och intressant i ett internationellt perspektiv blir allt viktigare. Skolsystemets prestation jämfört med omvärlden och den kunskapsmässiga och tekniska utvecklingen påverkar också Stockholmsregionens möjligheter att hävda sig på den internationella arenan. Regionens relativa litenhet, och perifera läge, jämfört med tyngdpunkten inom EU och internationellt bör också belysas.

Påtagligt förstärkt

Utmaning 3: Att öka tryggheten i regionen samtidigt som världen upplevs som mer osäker

Utmaningen har **påtagligt förstärkts** av de senaste årens utveckling med ökad finansiell instabilitet, förändringar i den geopolitiska världssordningen och det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde. Utmaningen beror dels på trender som socioekonomisk boendesegregation, en i avseenden exkluderande arbetsmarknad och oro, dels på framväxt av nationalistiska

Utmaning 4: Att minska klimatpåverkan och samtidigt möjliggöra ökad rörlighet och ekonomisk tillväxt

Utmaningen är fortsatt **högaktuell** och kritisk i det medellånga till långa perspektivet. Utvecklingen mot smartare städer, gröna affärer och ny teknik för minskad miljö- och klimatpåverkan ger hopp om att på längre sikt komma tillrätta med utmaningen.

Förstärkt

Utmaning 5: Att åtgärda kapacitetsbrister samtidigt som behoven fortsätter att växa

Den regionala växtvärken har inte lindrats de senaste åren, utan tvärtom förstärkts i takt med den ökade befolkningstillväxten. Detta kan åtgärdas med ökade och samordnade investeringar i framför allt bebyggelse och transportinfrastruktur. Men framförallt genom smartare och effektivare nyttjande av system och infrastruktur. Utmaningen har **förstärkts**.

Förstärkt

Utmaning 6: Att ha en fortsatt öppen region och samtidigt stärka inkluderingen

Regionen är i hög grad öppen för nya invånare och influenser, men väl i regionen finns strukturer som verkar både segregering och diskriminerande. Det råder fortsatt stora skillnader i livsvillkor, arbetsdeltagande och inkomst mellan olika grupper. Bland annat är arbetsmarknaden fortfarande starkt kö uppdelad. Utmaningen har **förstärkts**.

Högaktuell - medellång till lång

Arbetet med RUF 2050, utgår från ett antal pers. Deras innebörd står i sig för en kvalitetssä och visar vilka angreppssätt som bör präglas med regional utvecklingsplanering. Detta är läget för att RUF ska fylla funktionen som re utvecklingsplan.

Helhetssyn handlar om ett sektorsövergripande angreppssätt och att se till hela länets bästa hänsyn till den större, funktionella regionen Mellansverige. Genom att se bortom administrativa gränser sätts enskilda företeelser i ett större perspektiv. På så sätt ökar möjligheten att stärka effekter mellan olika investeringar och målkonflikter i exempelvis mellankommunala frågor minskar.

Långsiktighet innebär att analysera konsekvenserna av olika ställningstaganden – inte bara som lever i dag utan även för kommande generationer. Med detta förhållningssätt undviks beslut som är bra på kort sikt men som försvårar framtida insatser i framtiden. Få andra perspektiv på långt tidsperspektiv som RUF. Planeringen har en viktig funktion i att ange tydliga spelregler för både privata och offentliga aktörer.

Systemsyn innebär att lyfta fram system och värden snarare än enskilda objekt. Detta innebär att mellan olika områden analyseras konsekvenserna av systemet i sig. Systemsyn innebär att lyfta fram system och värden snarare än enskilda objekt. Detta innebär att mellan olika områden analyseras konsekvenserna av systemet i sig. Systemsyn innebär att lyfta fram system och värden snarare än enskilda objekt. Detta innebär att mellan olika områden analyseras konsekvenserna av systemet i sig.

an öka eller minska i betydelse under
tighetstid – några faller bort, andra
l.

...ning tydliggör vi överenskomna
...arbeta etappvis för att
...skrivs den nya

Visionen är något som bär arbetet hela tiden, inte ett
slutgiltigt tillstånd. Den ska därför finnas med i alla
tidsdimensioner, vilket den nya målstrukturen visar.

Reviderade övergripande mål ...

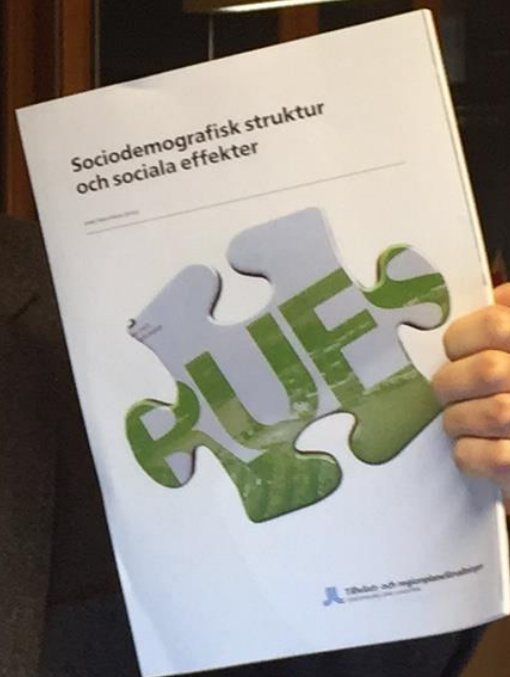
Vi har prövat mål och målstruktur i RUFS 2010
utifrån resultat av aktualitetsarbetet och ny kun-
skap från programarbetet. Resultatet från aktuali-
tetsarbetet, tillsammans med nya kunskaper från
programarbetet, har lett fram till ett reviderat för-
slag till övergripande mål (ändringar kursiverade).

En *tillgänglig* region med god livsmiljö
En öppen, *jämlik* och *inkluderande* region
En ledande tillväxt- och *kunskapsregion*
En resurseffektiv och *resilient* region

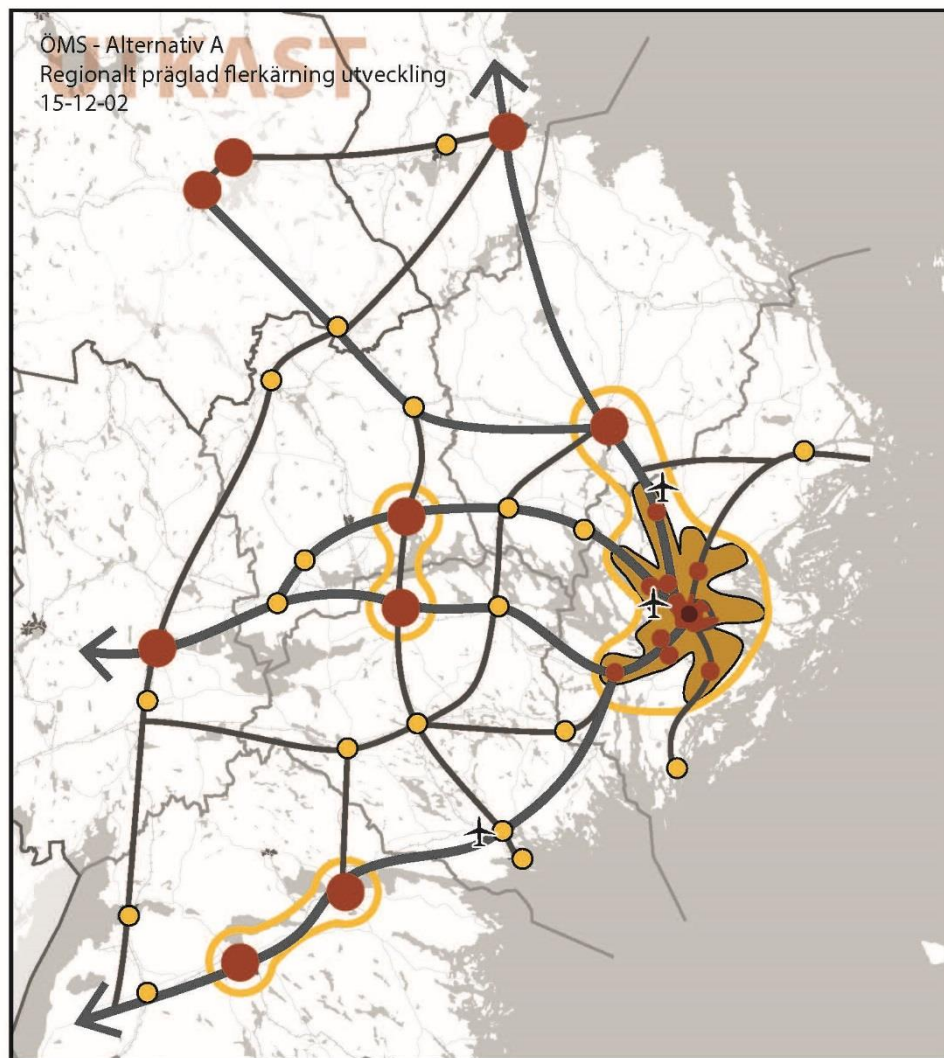
... för regionens

insatser att

De två förstnämnda målen får ändrade lydelser
för att undvika den överlappning som präglat målen
så som de är formulerade i RUFS 2010. Fokus på
fördelning och sammankoppling av resurser och
möjligheter i rumsligt avseende tydliggörs genom
tillägg av *tillgänglig* i det första målet. *Jämlik* och

Storstockholm

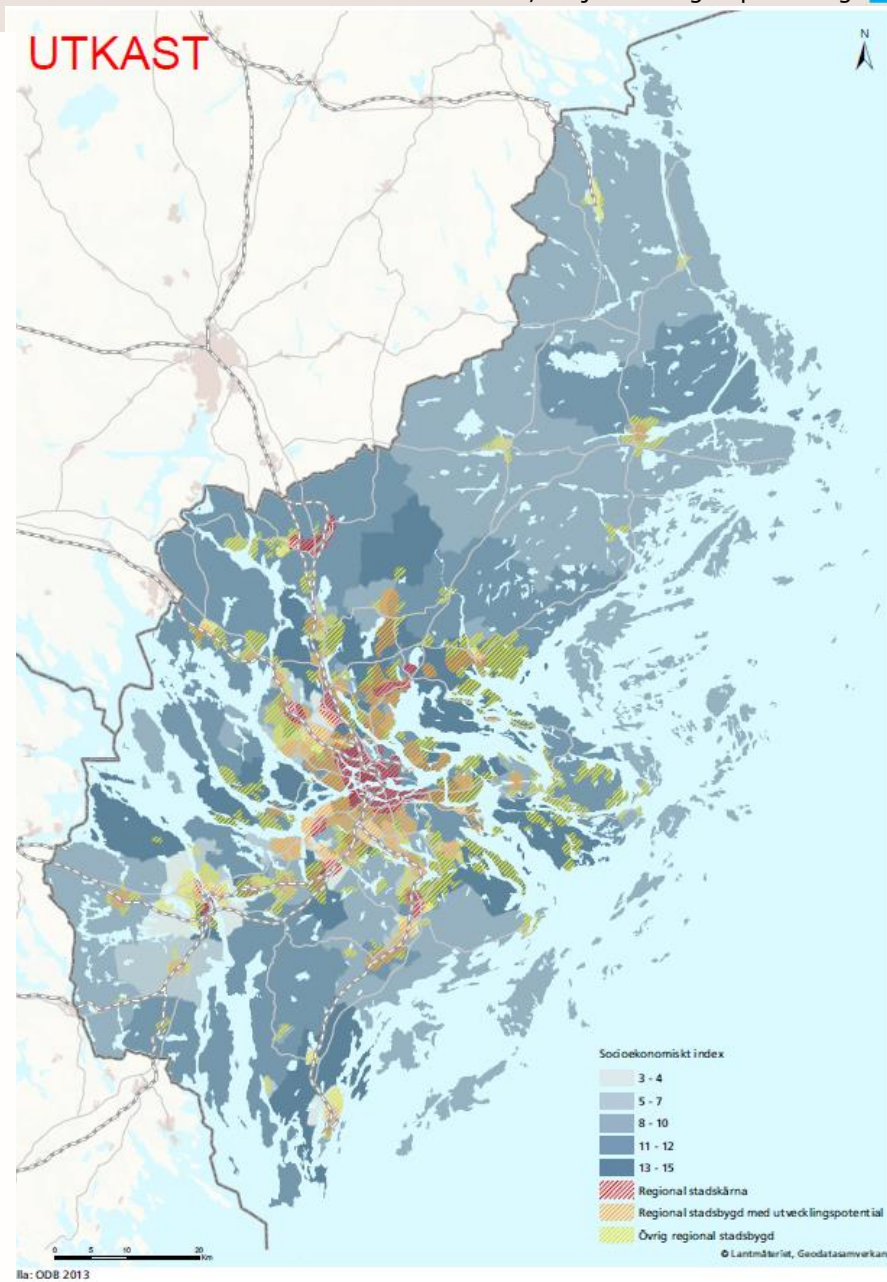

Samarbetsområde

Regional kärna (Stockholm)

Primärt storregionalt transportsamband

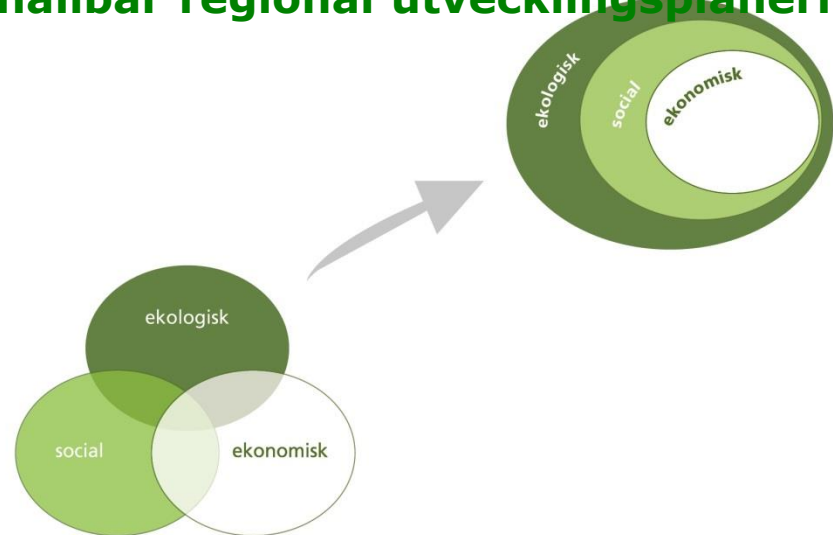
UTKAST

Avsnitt: Förutsättningar för RUFS 2050 och regionens utveckling

Nyckelprinciper för en attraktiv, hållbar regional utvecklingsplanering:

Helhetssyn
Långsiktighet
Systemsyn
Resiliens
Transparens

Hållbar utveckling inte ett slutligt tillstånd utan en **kontinuerlig process**

Ökade **synergier** och stärkta **samband** är målet med arbetssättet

Resiliens – viktig utgångspunkt i RUFS 2050

Resiliens är ett systems långsiktiga förmåga att stå emot eller hantera olika störningar och förändringar, återuppbygga viktiga funktioner och vidareutvecklas. Det handlar också om att kunna vända kris till möjlighet.

För ett samhällssystem kan det handla om att hantera naturkatastrofer, större olyckor och ekonomiska eller samhälleliga kriser.

Robusthet

Ett systems förmåga att stå emot kända störningar utan att förändras.

resiliens
och robusthet

hållbar utveckling

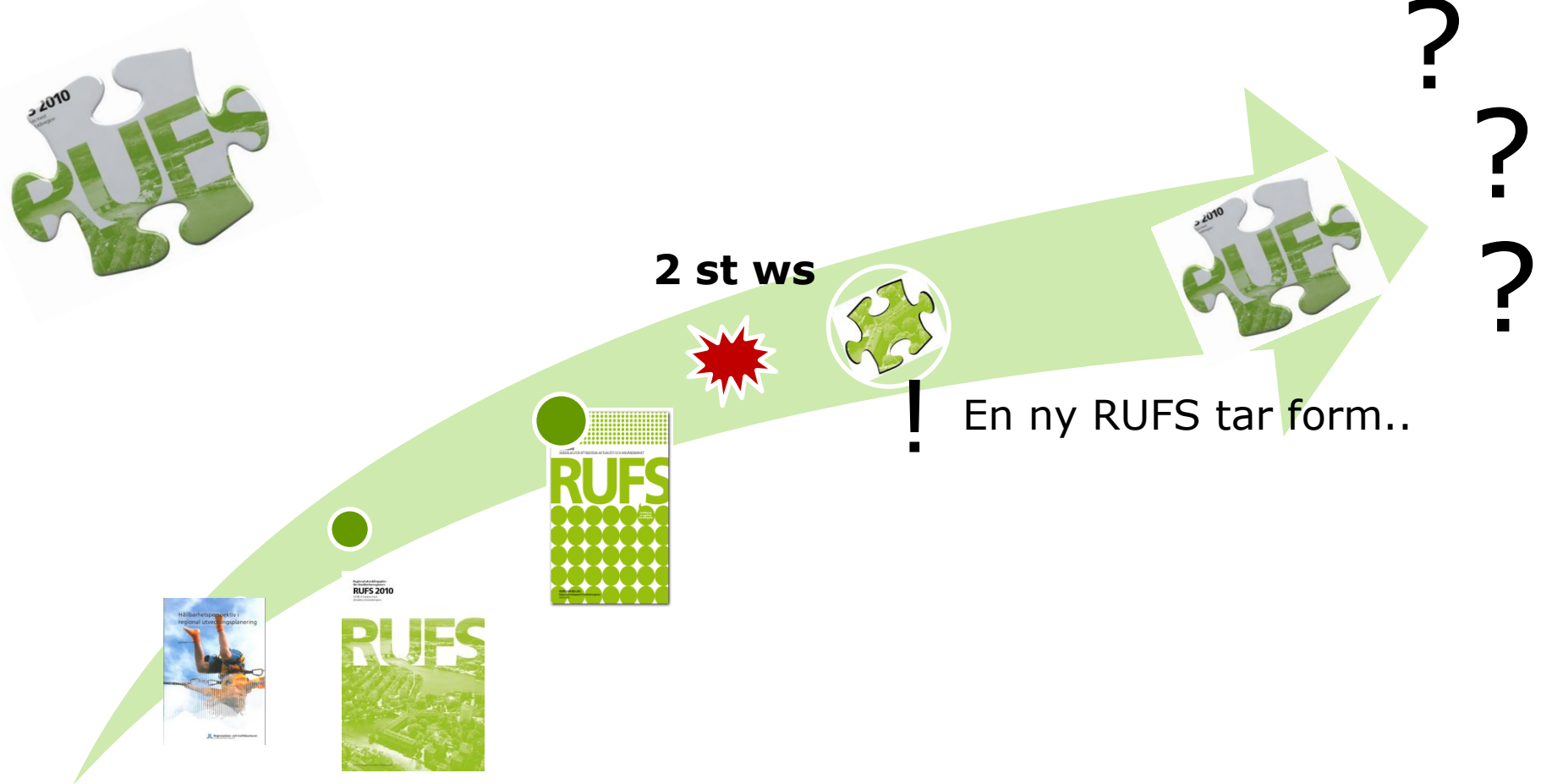
HUR?

regional
utvecklingsplanering

Stärkt hållbarhet i RUFS 2050

- Uppdatera ett regionalt förhållningssätt
- **Robusthet och resiliens**
- Integrera sociala frågor med fysisk planering
- Utveckla verktyg och metoder

Resan mot en hållbar och attraktiv region

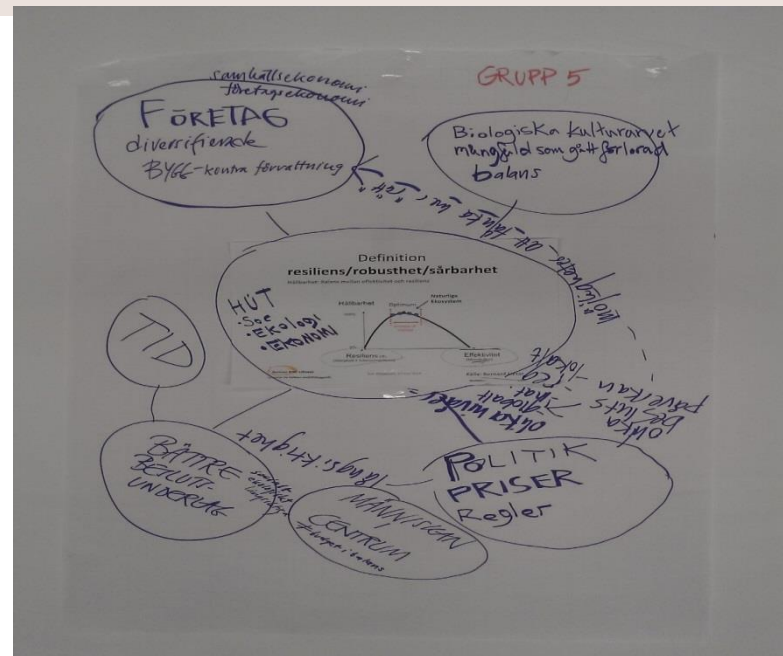

Hur har vi gått tillväga?

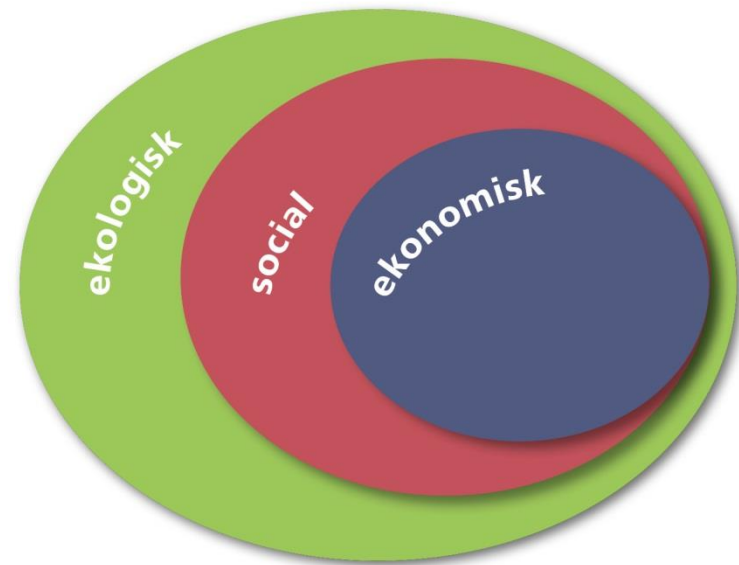
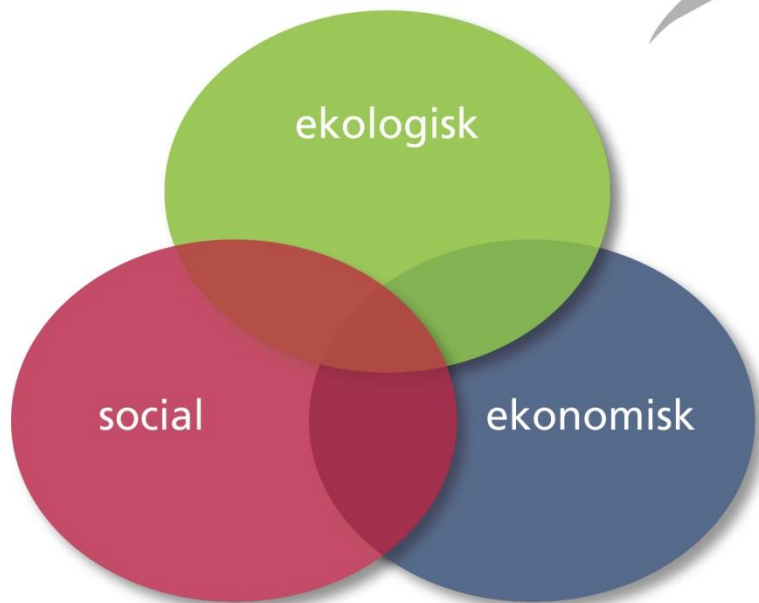
- Scooping av ny kunskap
- Anlitat forskare och experter
- Följt olika processer och deltagit i projekt
- Undersökt och testat ny kunskap i två workshops
- Analyserat, kompletterat och dragit slutsatser
- Testat slutsatserna mot kommuner, olika aktörer och politiken

- Eva Alfredsson, Tillväxtanalys
- Annika Carlsson, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)
- Johan Colding, Beijerinstitutet, SRC
- Ann Legeby, KTH
- Lars Marcus, Chalmers
- Karl-Henrik Robert, Det naturliga steget, BTH
- Carlos Rojas, MIKLO

Det ekonomiska systemet är en del av det sociala systemet, som i sin tur är en del av det ekologiska systemet.

*Människan i centrum,
ekologin sätter ramarna
och ekonomin är ett medel
och en förutsättning för
hållbar utveckling*

Resiliens –

förmåga att möta både kända och okända störningar- kapacitet
att hantera förändringar utan att förlora centrala funktioner

Reflexioner från workshops

Stadens är ofta stabila och beständiga över tid – hur bygger vi in resiliens? Vikten av väl avvägda val.

Mångfald centralt för både ekologiska, sociala och ekonomiska aspekter

Hur ser **beslutsprocesser** ut i ett resilient samhälle?

Balans mellan effektivitet och resiliens -> att maximera vinster innebär även att man ökar risker

Skilja på **olika typer av företag** -> bygga för att sälja och bygga för att äger och förvalta

Kommunal **budget** – ett viktigt verktyg för att lösa samhällsproblem

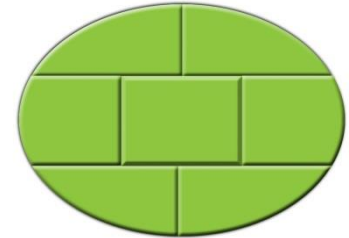
Betydelsen av **självorganisation** och **minne**

MSB - 11 samhällsviktiga verksamheter

- energiförsörjning,
- finansiella tjänster
- handel och industri
- hälso- och sjukvård samt omsorg
- information och kommunikation
- kommunaltekniska försörjning
- livsmedel
- offentlig förvaltning (ledningsfunktioner, stödfunktioner)
- skydd och säkerhet
- socialförsäkringar och transporter

(Källa: PM Annica Carlsson-Kanyama)

Byggstenar för resiliens

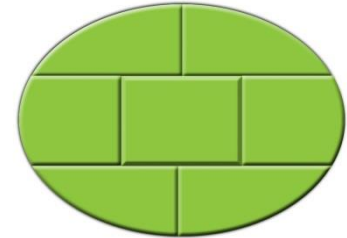

Robusthet avser regionens förmåga att motstå kända eller förutsebara störningar och hot. Inom systemekologin finns också stabilitet, strävan efter jämvikt och förutsebarhet som delvis synonyma begrepp.

Flexibilitet eller adaptiv kapacitet avser regionens förmåga att förändra och anpassa sig till olika slags störningar.

Självorganisation är regionens eller de regionala aktörernas förmåga att bygga upp krisberedskap och spontant organisera sig för att lösa problem när kriser väl inträffar. Det gäller inte minst på lokal nivå.

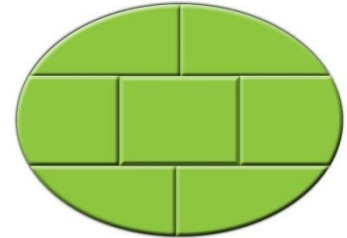
Byggstenar för resiliens forts

Mångfald eller diversitet är regionens utbud av olika aktörer och system som tillsammans har kapacitet att förebygga störningar men också att finna alternativa lösningar på problem som har uppstått, både oberoende av varandra och i samverkan.

Konnektivitet syftar på regionens kapacitet att skapa kopplingar mellan olika aktörer och system i förebyggande syfte. Det handlar exempelvis om att möjliggöra en smidig kommunikation mellan aktörer och att därmed snabbare undanröja störningar som uppstår.

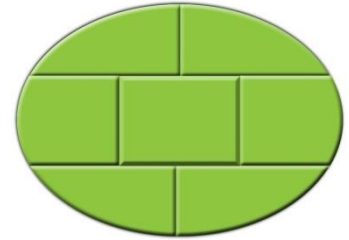
Byggstenar för resiliens forts

Kunskap handlar om regionens samlade förmåga att bygga upp och sprida både forsknings och erfarenhetsbaserad kunskap till alla aktörer i regionen för att därmed förebygga störningar och lösa uppkomna kriser.

Attityder är viktiga att fånga upp. Regionens aktörer måste själva se behovet av ny kunskap och vilja ta till sig och tillämpa den. Det är viktigt att ny kunskap inte snedvrids på grund av kognitiv påverkan som gör att man bortser från fakta.

Byggstenar för resiliens forts

Minne handlar om att vårda och uppdatera det gemensamma regionala minnet och belysa erfarenheter i ett historiskt perspektiv. Ett regionalt minne underlättar den regionala planeringens förebyggande arbete och ökar kapaciteten att klara framtida kriser.

10 slutsatser

1. Nyckelprinciper
2. En ny modell
3. Sociala aspekter
4. Regional resiliens
5. Ekonomins roll
6. Planetära gränser och ekosystemtjänster
7. Olika skalor och nivåer för styrning
8. Samlade konsekvensbedömningar
9. Vägledning
10. Kontinuerligt kunskaps- och erfarenhetsutbyte

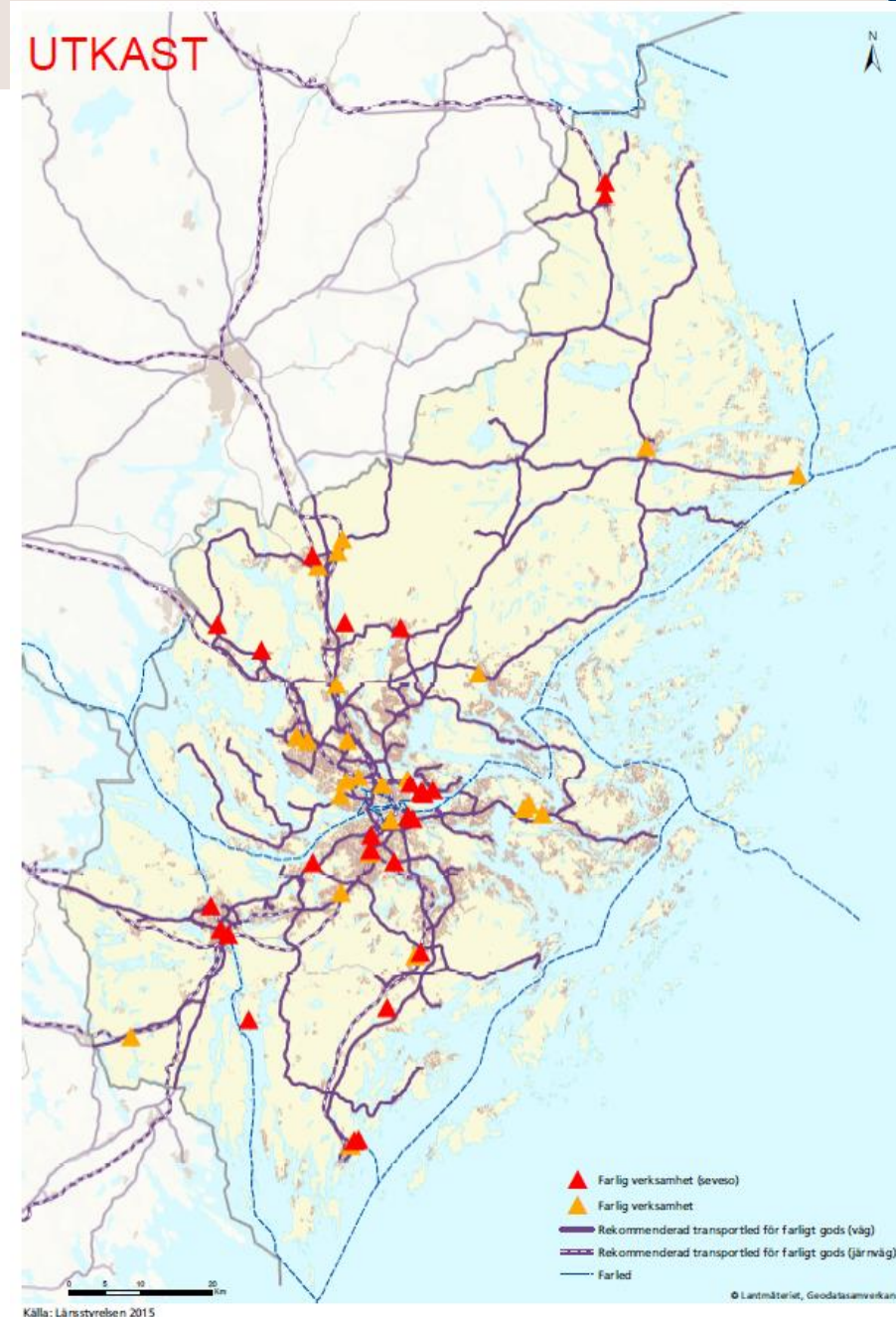

Slutsats 4: Regional resiliens ska beaktas och integreras i de övergripande strategierna såväl som i relevanta ämnesområden.

- Resiliens som begrepp finns med i de övergripande målen
- regionens resiliens undersöks i olika frågor, t ex ekonomisk resiliens
- säkerhet och beredskap är ett nytt temaområde i RUFS 2050
- nya aktörer involveras i processen (brandförsvaret, säkerhet och beredskaps enheter, näringslivet m fl)

Säkerhet och beredskap

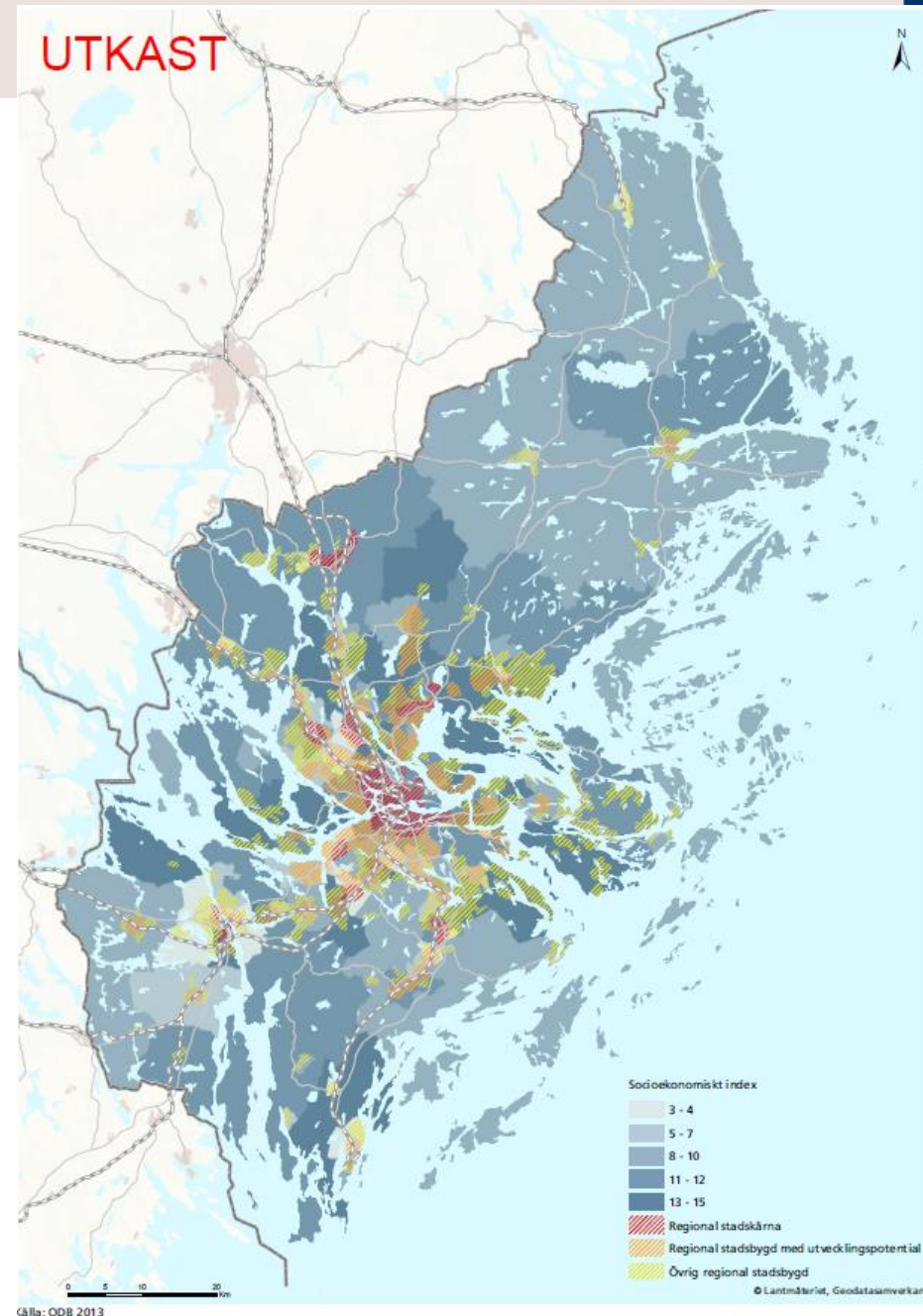
- Vad är relevant i en regional kontext?
- Utveckla säkerhetsmedvetandet
- Använda slutsatser i risk- och sårbarhetsanalyser
- Ska utarbeta förhållningssätt under samrådet, som integreras i alla tematiska områden

Inriktningar

- Sociala insatser
- Klimatanpassning
- Dricksvattenförsörjning
- Riskhänsyn i fysisk planering
- Livsmedelsförsörjning i fysisk planering

-> vikten av att bygga en socialt sammanhållen region

Tack!

Se även www.trf.sll.se